

ПРЕЗЕНТАЦИЯ

Орындаған: Тоқсабай Назым
Тобы:

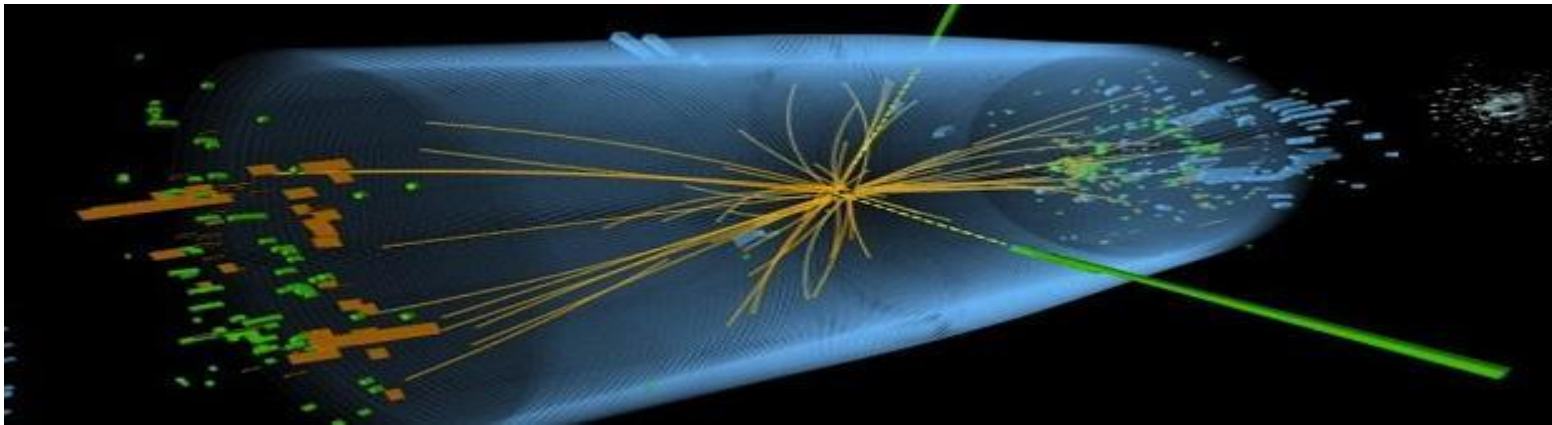
- Бүгінгі таңдағы физикалық жетістіктер.
- Өзінің қолтаңбасын қалдырған ғалым.
- Абдильдин Мейрхан өзінің қолтаңбасын қалдырған ғалым.

- Жартылай өткізгіштерді ашу
 - Жаңа бөлшектердің ашылуы
- Физикалық оптика
- Лазерлік өнертабыс
- Ядролық физика

БҮГІНГІ ТАҢДАҒЫ ФИЗИКАЛЫҚ ЖЕТІСТІКТЕР

Жаңа бөлшектердің ашылуы:

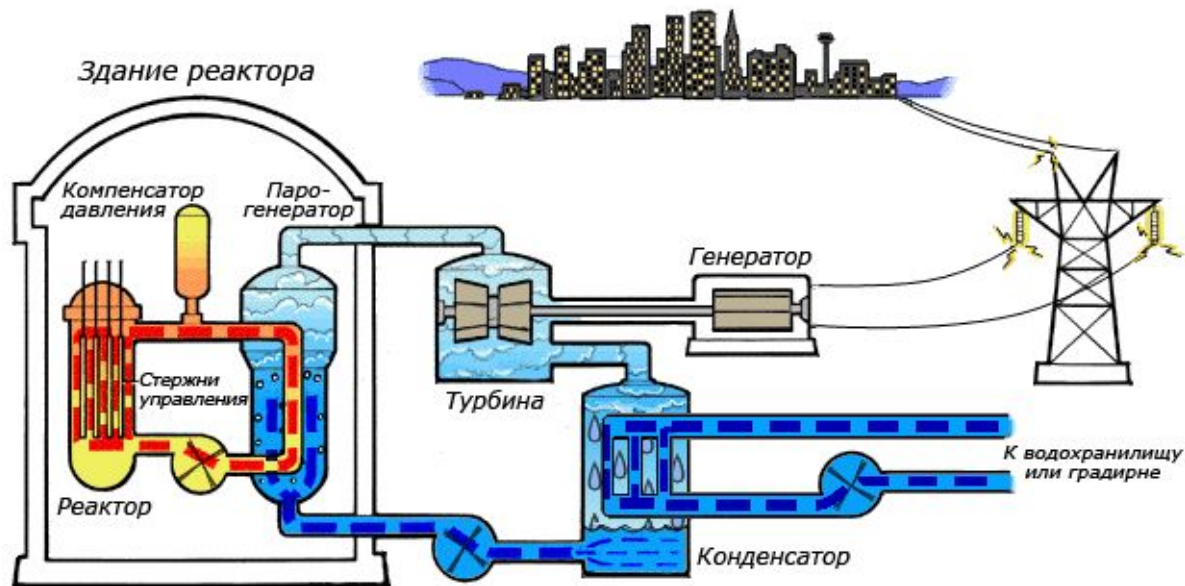
Өткен уақыттағы жаңа бөлшектердің тұтастай «зоопаргі» табылды, олардың кейбіреулері өте қысқа. Мұндай бөлшектерді зерттеу үшін оларды басқа бөліктерге жылдамдатқызып және бөлу керек. Физикадағы жетістіктер элементар бөлшектер физикасындағы жылдам прогрестің шешуші факторы болып табылатын әлдеқайда жоғары энергияларда жұмыс істейтін жаңа бөлшектердің үдеткіші.

- Бөлшектерді басқа бөлшектермен өзара әрекеттесуге дейін және одан кейін қадағалау үшін, 1950 жылдардың басында үдеткіш жасалды. 1960 жылдардың басында кварктар теориясы (протондар мен нейтрондарды қамтитын қарапайым бөлшектер) дамыды.
- ХХІ ғасырдың басында адрон коллайдерінің зарядталған бөлшектерінің үдеткіші құрылысы басталды, қазіргі уақытта ғалымдар коллокарды рекордтық энергиялардағы бөлшектердің соқтығысу нәтижелерін жазу үшін пайдаланады. Осы үдеткішпен Хиггс бозоны табылды.
-

Ядролық физика

XX-XXI ғасырда физиканың үлкен технологиялық әсері бар. Атом бомбасын дамытудың нәтижесінде және ядролық физиканың білімін арттыру нәтижесінде ядролық реакция кезінде жылуды пайдалану арқылы электр энергиясын өндіруге арналған реакторлар жасалды. 1950 жылдан бастап осы уақытқа дейін атом энергиясын бейбіт мақсатта пайдалану бүкіл әлемде қабылданды. Көптеген индустриалды елдер мен кейбір дамушы елдер электр энергиясын өндіру үшін атом энергиясын пайдаланады.

Физикалық оптика

Оптикада алып және іргелі қадамдар жасалды. Бұл 1950 жылдардың басында бірінші жоғары қуатты электронды микроскоптың дамуына әкелді. Бұдан кейін ион микроскопы және сканерден өтетін электронды микроскоптар болды. Жоғары ажыратымдылықтағы электрондық микроскоптар қатты бөлшектердің атомдық құрылымдарын түсінуді қамтамасыз етеді. 1980 жылдары туннелді микроскопты ойлап тапты. Сканерлеу зонд микроскопының бұл прототипі бір атомды визуализациялауға мүмкіндік беретін құралдардың дамуына әкелді. Технологияның жаңа саласы туды.

- Физикалық оптика
- Оптикада алып және іргелі қадамдар жасалды. Бұл 1950 жылдардың басында бірінші жоғары қуатты электронды микроскоптың дамуына әкелді. Бұдан кейін ион микроскопы және сканерден өтетін электронды микроскоптар болды. Жоғары ажыратымдылықтағы электрондық микроскоптар қатты бөлшектердің атомдық құрылымдарын түсінуді қамтамасыз етеді. 1980 жылдары туннелді микроскопты ойлап тапты. Сканерлеу зонд микроскопының бұл прототипі бір атомды визуализациялауға мүмкіндік беретін құралдардың дамуына әкелді. Технологияның жаңа саласы туды.
-

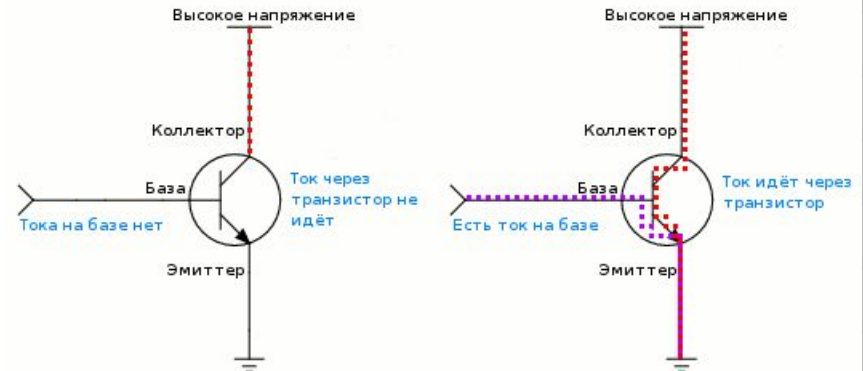
Лазерлік өнертабыс

1960 жылы лазер ойлап шығарылды. Ол кішкене жарықты шығарады, ол тар пучпен бағытталуы мүмкін. Лазерлер сансыз технологиялық қосымшаларға айналды. Оларға ауаның ластану детекторлары, жоғары жылдамдықты фотографиялар, жаңа компьютерлік сақтау құралдары және әр түрлі хирургиялық құралдар сияқты түрлі өлшеу құралдары кіреді.

Жартылай өткізгіштерді ашу

Мүмкін, ең жиі кездесетін ғылыми инновация және XX ғасырдың ең маңызды өнертабысы жартылай өткізгіштердің ашылуы болды. Электр өткізгіштер мен оқшаулағыштардың қасиеттерін біріктіретін жартылай өткізгіштер, кристалдар. Бұл қасиеттердің зерттелуі 1940 жылдардың соңында транзистордың ашылуына әкелді. Транзистор бірте-бірте вакуумды түтіктерді ауыстырды және, ақырында, 1960 жылдардың басында шағын интегралды схемалар мен микропроцессорларға әкелді. Микропроцессорлар электр техникасына үлкен әсер етті.

Мейірхан Мубаракұлы Әбділдин (1938 ж. 16 наурыз, Зағайыново ауылы, Троицкий ауданы, Алтай өлкесі, РСФСР, СССР - 9 қаңтар, 2012ж., Алматы қ., Қазақстан) - кеңестік және қазақстандық физик, физика-математика ғылымдарының докторы (1985), профессор (1987) Қазақ КСР Ғылым академиясының корреспонденті (1989), ҚР ҰҒА академигі (2003), С. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетінің ректоры (1988-1991). Владимир Александрович Фоктың студенті, салыстырмалы және ауырлық теориясы қазақ мектебінің негізін қалаушы, 250-ден астам ғылыми жұмыстардың авторы, оның ішінде үш монография. Негізгі жұмыстар жалпы салыстырмалық теориясында дене қозғалысының мәселесі бойынша Фок әдісін дамытуға арналған.

- 1959 ж Ядролық физика институтында лаборант, инженер
- 1966ж КСРО ғылым академигі
- 1970-1981ж бастап теориялық физика кафедрасының меңгерушісі
- 1966-1970 Астрофизикалық институтта ағақызметкер
- 1987ж профессор атағын қорғады
- 1964 ЛМУ ғылыми қызметкері
- 1985ж К-ның бірінші окторы
- 1988-1991 ҚМУ-дың бірінші ректоры

- Қазақ мемлекеттік университетін бітірген. 1959 жылы С.М. Киров теориялық физика кафедрасында мамандандырылған, 1959-1961 жылдары - Қазақ КСР Ғылым Академиясының Ядролық физика институтында лаборант, инженер, 1964 жылы КСРО ҒА физика-техникалық институтының аспиранты, 1964 жылдан бастап Ленинград мемлекеттік университетінің ғылыми қызметкері, 1966 жылы КСРО Ғылым Академиясының академигі В.А. Фок [2] басшылығымен кандидаттық диссертация қорғады. 1966-1970 жылдары Қазақ КСР ҒА Астрофизикалық институтында аға ғылыми қызметкер болып жұмыс істеді, 1970-1981 жылдары және 1986-2008 жылдары теориялық физика кафедрасының меңгерушісі, 1988-1991 жылдары Қазақ мемлекеттік университетінің бірінші сайланған ректоры болды. өлгенге дейін сабақ берді. Оның еңбегі 1982 жылғы желтоқсанда КСРО Жоғары білім министрлігінің бұйрығымен Қазақ мемлекеттік университеті болды. С.М Қиров жалпы салыстырмалық теориясында дене қозғалысы мәселесі бойынша университеттің жетекшісі болып тағайындалды .
- Қазақстандағы алғашқы ғылым докторы (12.05.1985, БССР Ғылым академиясының физика институты, «Фок әдісімен ГТР қозғалысы туралы қозғалыс мәселесін зерттеу» диссертация тақырыбы) және профессор (1987) 01.04.02 - теориялық және математикалық физика мамандығы бойынша . «Теориялық физика және жылу физикасы» мамандығы бойынша D.14 / A.01.01 докторлық диссертацияларды қорғады. Ресейлік гравитациялық қоғамның президиумының мүшесі. Қазақстан Республикасының Ұлттық энциклопедиясының физика саласындағы басылымдар саласындағы ғылыми кеңесші.
- Ғылыми жетекшілігімен 10 ғылым докторы, 3 PhD және 2 докторлық диссертация қорғалды . «Құрмет» орденімен марапатталған (2006). ҚазҰУ-нің Эксперименттік және теориялық физика ғылыми-зерттеу институтының құрылтайшыларының бірі. Әл-Фараби, осы институттың теориялық физика кафедрасын басқарды.

НАЗАРДАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ